Statsforvalteren i Nordland

Vår dato: 30.10.2026

Vår ref: 2025/9165

Deres dato:

Deres ref:

ELVENESSTRAND SMOLT AS
Postboks 353
8439 MYRE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Espen Olaf Henriksen, 75531603

Vedtak - tillatelse etter forurensningsloven - akvakultur - Øksnes - Elvenesstrand Smolt AS - lokalitet Elvenesstrand

Vi viser til søknad av 04.09.2026 om økt ramme for fôrforbruk ved lokalitet Elvenesstrand.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland innvilger søknad om økt ramme for fôrforbruk på lokalitet Elvenesstrand[1]. Tillatelsen er vedlagt og gjelder for årlig produksjon av inntil 600 000 settefisk av laks, ørret og regnbue-ørret med årlig fôrforbruk på inntil 120 tonn ved lokalitet Elvenesstrand i Øksnes kommune. Tillatelsen erstatter tidligere tillatelse gitt 16.01.2003.

Statsforvalteren vedtar at dere skal betale et gebyr på kr 47 300,- for vårt arbeid med saken. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriftens § 39-3, jf. § 39-4.

Om vedtatt saksbehandlingsgebyr

Statsforvalteren skal kreve gebyr for saksbehandling og kontroll, jf. forurensningsforskriften kapittel 39 *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Gebyrsatsen ble varslet i vårt brev av 07.09.2026. Vi har ikke mottatt merknader til varselet. Plassering i gebyrsats 6 er avgjort ut fra nødvendig ressursbruk i behandling av saken.

For 2026 utgjør gebyrsats 6 kr 47 300,- jf. forurensningsforskriften § 39-4. Faktura ettersendes fra Miljødirektoratet.

[1] Jf. forurensningsloven § 11

1 Bakgrunn for saken

1.1 Eksisterende tillatelse

Elvenesstrand Smolt AS har en tillatelse fra 16.01.2003 for utslipp til luft og vann fra landbasert settefiskanlegg på lokalitet Elvenesstrand. Tillatelsen gjelder for produksjon med forbruk av inntil 65 tonn fôr per år.

1.2 Selskapets søknad

Elvenesstrand Smolt AS har søkt om å utvide rammen for fôrforbruk på lokalitet Elvenesstrand fra 65 til 120 tonn per år. Søknaden ble sendt etter at Statsforvalteren reagerte på at innrapportert fôrforbruk var 70 tonn i 2024 og 85 tonn i 2025. I søknaden viser selskapet til vesentlige endringer i det biologiske utgangspunktet for smoltproduksjon. Det er avlet fram fisk som vokser raskere, og det har vist seg mer bærekraftig om settefisken får bli større før den settes ut i sjøanlegg. Fôrforbruket per fisk har dermed blitt vesentlig høyere.

Bedriften har begrenset fôrforbruket noe ved å redusere antall fisk, men rammene for fôrforbruk har likevel blitt overskredet. Selskapet skriver: *En ytterligere reduksjon i antall fisk er ikke økonomisk eller driftsmessig forsvarlig. Det vil gjøre oss til en så liten leverandør at den biologiske risikoen for oppdretterne blir for stor, noe som truer bedriftens eksistensgrunnlag.*

2 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte driften ved virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Det er i saksbehandlingen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper, samt de fordeler som tiltaket vil medføre. Dersom fylkeskommunens vedtak innebærer tillatelse til en lavere produksjonsramme enn det som fremgår av Statsforvalterens vedtak, er det produksjonsrammen i fylkeskommunens vedtak som gjelder. Tillatelsen kan endres på visse vilkår[2]. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Vi understreker at vurderingene er gjort under forutsetning av at virksomheten benytter beste tilgjengelige teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet[3]. Eventuell ny informasjon om miljøtilstanden og mulige endringer av tilstanden i resipienten vil avgjøre om utslippet er forsvarlig også i fremtiden.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Brudd på tillatelsen er

[2] Forurensningsloven § 18

[3] Forurensningsloven § 2 nr. 3 og Naturmangfoldloven § 12

straffbart[4]. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrolloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomstene i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4–6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Dersom miljøtilstanden i en vannforekomst er dårligere enn god, kategoriseres den i risiko for ikke å oppnå miljømålet. Etter vannforskriften skal det da igangsettes miljøforbedrende tiltak. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Norge har som mål å stanse utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer. Utslipp av stoff og stoffgrupper på den nasjonale prioritetslista skal reduseres vesentlig og på sikt stanses.

3 Statsforvalterens begrunnelser

3.1 Begrunnelse for vedtaket

Fordeler og ulemper

Selv med en nesten dobling av rammen for fôrforbruk vil Elvenesstrand fremdeles være ett av Nordlands minste settefiskanlegg. På grunn av begrensningen på fôrforbruk og etterspørsel etter stor settefisk har de redusert antall fisk i produksjonen. Hvis antallet blir for lavt, er det imidlertid vanskelig å finne kjøpere. Kundene er opptatt av å minimere biologisk risiko, noe som gjør at de ikke vil anskaffe settefisk fra flere steder enn nødvendig. Økt ramme for fôrforbruk er derfor viktig for å sikre videre drift av selskapet.

Akvakulturanlegg på land har utslipp av organisk materiale og oppløste næringssalter, kjemikalier (rengjøringsmidler, legemidler m.m.) og eventuelle spormengder av miljøgifter som følger med fôret. Da dette er et anlegg med langt lavere produksjon enn de fleste andre akvakulturanlegg i fylket, er utslippene tilsvarende lavere. Beliggenheten innerst i en grunn fjord gjør at det likevel må forventes en lokal gjødslingseffekt rundt utslippspunktet. Hvis hele rammen på 120 tonn fôr benyttes, anslår vi at avløpets innhold av nitrogenholdige næringssalter tilsvarer avløpsvann fra ca. 1200 personer. Anleggets beliggenhet innerst i en grunn fjordarm gir økt risiko for at også et relativt lite utslipp kan få uheldige virkninger, men uten at dette så langt er påvist utenfor utslippspunktets umiddelbare nærområde. Når vi nå tillater høyere fôrforbruk setter vi også høyere krav til hvilke undersøkelser bedriften må gjennomføre for å avdekke eventuelle effekter av utslippet.

[4] Forurensningsloven §§ 78 og 79

Prinsippene i naturmangfoldloven
Faktagrunnlaget som ligger til grunn for våre vurderinger etter forurensningsloven er nærmere omtalt i kapittel 4. Vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som godt nok til å kunne gjøre et vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8 og 9.

Vi er ikke kjent med at det er verdifullt naturmangfold i nærheten av planlagt utslippspunkt som kan gi grunn til å avslå søknaden om utslipp av den aktuelle størrelsen. Kunnskapen om naturmangfold i havet er imidlertid begrenset, noe som gjenspeiles i informasjonen i tilgjengelige databaser. Det kan dermed komme ny kunnskap som kan ha betydning for senere avgjørelser.

Elvenesstrand Smolt AS er forpliktet til å bruke miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. På grunn av produksjonens lave volum har vi foreløpig ikke stilt krav om rensing av utslippsvannet. Bedriften må ivareta hensynet til miljøet ved å unngå overfôring, minimere bruk av kjemikalier og legemidler og håndtere alle avfallstyper forsvarlig. Hvis det senere blir avdekket uakseptable virkninger av utslippet til sjø, kan bedriften bli pålagt å etablere renseanlegg.

Kravene i vannforskriften
Hvis driften får negativ effekt på tilstanden til vannforekomsten, må det gjøres tiltak for å bedre forholdene. Anlegget står for en relativt liten andel av den samlede belastninga på vannforekomsten, men utslippets plassering gjør det vanskelig å utelukke lokale negative virkninger. Vår vurdering er likevel at det er lav sannsynlighet for at utslippene fra anlegget skal ha en avgjørende negativ virkning på vannforekomstens økologiske eller kjemiske tilstand.

Konklusjon
Vi har konkludert med at omsøkte økning av fôrforbruk på lokalitet Elvenesstrand er akseptabel i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene opp mot fordeler som endringen ellers vil medføre, gir vi Elvenesstrand Smolt AS tillatelse med ramme for årlig fôrforbruk på 120 tonn og nærmere fastsatte vilkår.

3.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

Utslippsreduserende tiltak og rapportering (vilkår 3 og 10)
Foreløpig er det forskjell på kravene som stilles til utslipp fra akvakulturanlegg og utslipp fra kommunalt avløp med tilsvarende mengder organisk materiale. I fremtiden kan det komme endringer der utslipp av næringssalter fra akvakulturanlegg og avløpsanlegg blir behandlet mindre forskjellig. Dette kan føre til strengere rensekrav.

Virksomheten må sende årlige rapporter til Statsforvalteren om energiforbruk, fôrforbruk, biologisk produksjon og eventuell slamproduksjon. Når det blir tilrettelagt for rapportering gjennom Altinn, vil det erstatte rapportering direkte til oss.

Krav om overvåking av miljøtilstanden i resipienten (vilkår 12)
Tillatelse til utslipp fra akvakulturproduksjon gis med forutsetning om at naturen kan omsette utslippene fortløpende, uten at miljøet blir overbelastet. Tidligere iverksatt overvåking, med metodikk tilsvarende B-undersøkelser, har kun avdekket svært lokal miljøpåvirkning.

Metodikken i B-undersøkelser er utarbeidet med tanke på å evaluere miljøforholdene i bløtbunn direkte under akvakulturanlegg i sjø, og da bare med tanke på om bunngravende dyr kan overleve

der. For å si noe om påvirkning på økologisk tilstand er det nødvendig å gjennomføre undersøkelser i henhold til *Veileder for klassifisering av miljøtilstand i kyst- og ferskvann.* I den nye tillatelsen er det satt vilkår om regelmessig overvåking av økologisk tilstand i bunnfaunaen i området som kan bli påvirket av utslippet.

Risikovurdering av utslipp av kjemikalier (vilkår 6)
Alle utslipp av kjemikalier og miljøgifter skal risikovurderes, jf. internkontrollforskriften og vilkår 6 om kjemikalier. Vi mangler kunnskap om hvordan en del kjemikalier og legemidler knyttet til medisinering og parasittbekjempelse virker på miljøet over tid. Risikovurderinga må derfor avdekke om kjemikaliene kan ha skadelige effekter på helse og miljø.

Støy og lys (vilkår 7)
I søknaden har dere ikke gitt opplysninger om at det skal komme nevneverdig støy fra anlegget. Vi har satt vilkår med de støygrenser som er vanlige for landbasert industri. Grensene er basert på støy til mest utsatte nabo.

Utslipp av plast (vilkår 9.3)
Vi kjenner ikke det nøyaktige omfanget av utslipp av plast fra akvakulturanlegg, men ser det som en miljørisiko. Derfor har vi satt vilkår om at all aktivitet og produksjonsutstyr skal risikovurderes med hensyn til utslipp av mikroplast og plastforsøpling. Basert på risikovurderinga skal virksomheten utarbeide tiltaksplaner og rutiner som skal redusere dette, jf. vilkår 9.3 i tillatelsen. Virksomheten må benytte beste tilgjengelige teknikker for å redusere utslipp av plast.

4 Faktagrunnlag og vurderinger

Statsforvalteren har vurdert informasjon i offentlige databaser og i følgende rapporter:

- *Vurdering av strømforhold ved Elvenesstrand*. Åkerblå AS, rapport SR-M-04418-Elvenesstrand0618-ver01.pdf, 26.06.2018.
- *Sedimentundersøkelse (B-metodikk) for Elvenesstrand (13943)* DNV rapport 2026-0814, 12.06.2026.
- *B-undersøkelse for lokalitet 13943 Elvenesstrand*. Åkerblå AS, rapport 104968-01-001, 12.09.2022.
- *Miljøundersøkelse i Steinlandsfjorden – Utslippsområde for lokalitet nr. 13943 Elvenesstrand i Øksnes kommune, Nordland.* Vesterålen Fiskehelsetjeneste AS, VHF-rapport nr. 01814, 24.10.2014.

4.1 Utslipp fra landbasert akvakultur

Generelt
Akvakulturanlegg kan generelt påvirke miljøet med utslipp til vann, støy, lys, lukt og ved at det blir generert farlig avfall. Lagring av kjemikalier og avfall/farlig avfall kan medføre fare for akutte utslipp. Utslipp til vann er regnet som største potensielle forurensningsfaren.

Grovt sett er sammensetningen av utslippet før rensing to tredeler oppløste næringssalter og en tredel partikulært organisk materiale. Miljøbelastningen fra utslipp av organisk materiale er knyttet til risikoen for overgjødsling knyttet til nitrogen- og fosforholdige næringssalter samt at nedbryting av organisk stoff forbruker oksygen i resipienten. Viktige parametere for å vurdere utslippets betydning er derfor innhold av nitrogen (tot-N), fosfor (tot-P) og organisk stoff (kan tallfestes som

organisk karbon, TOC). Av nitrogen og fosfor er det nitrogen som gir den mest potente gjødslingseffekten i sjø, ettersom primærproduksjonen i sjøen normalt sett begrenses av nitrogenmangel. Utslipp av organisk materiale til vann i form av partikler (suspendert stoff) kan også gi fare for nedslamming av organismer nært utslippspunktet.

Organiske utslipp og næringssalter
For et anlegg uten rensing kan utslippene av nitrogen, fosfor og organisk karbon estimeres fra mengdene i tilført fôr fratrukket det som går ut i produsert settefisk. Estimatet påvirkes av hvilke tall man bruker for fôrets innhold, fôrfaktor og innholdet i produsert fisk. For et fôrforbruk på 120 tonn per år forventer vi et nitrogenutslipp på litt over 5 tonn per år, et årlig fosforutslipp på litt over 1 tonn og et utslipp av organisk karbon på ca. 15 tonn per år.

Kjemikalier og miljøgifter
Produksjonen kommer til å gi utslipp av legemidler, vaske- og desinfeksjonsmidler. Fremmedstoffer i fôret kan, selv om nivåene er lave, også gi et visst utslipp av enkelte miljøskadelige stoffer. Fôret kan for eksempel inneholde målbare mengder kobber, sink, kadmium og kvikksølv. Fremmedstoffene i fôret vil fordele seg mellom produsert fisk, eventuelt oppsamlet slam og utslipp til resipienten. Kadmium og kvikksølv er både europeisk og nasjonalt prioriterte miljøgifter og inngår i kjemisk tilstandsvurdering etter vannforskriften. Sink og kobber er såkalte vannregionspesifikke stoffer, som inngår i økologisk tilstandsvurdering etter vannforskriften.

Plast og marin forsøpling
Slitasje på rør og andre anleggsdeler av plast vil medføre utslipp av mikroplast til det marine miljøet. Mikroplast vil kunne finne veien inn i næringskjedene.

Avfall og biprodukt
Slam og annet organisk avfall kan og bør utnyttes som en sirkulær ressurs. Rensing av avløpsvannet fra større landbaserte anlegg gir store mengder slam som må håndteres videre. Det er flere alternativ for videre håndtering, lagring og avhending, og risikoen for utslipp til luft (lukt) eller vann må vurderes i hvert tilfelle. Død fisk blir konservert ved ensilering og vanligvis brukt i produksjon av protein eller biogass. Rett håndtering og lagring av ensilasje skal ikke gi utslipp til miljøet. Akvakulturproduksjon genererer vanligvis små mengder farlig avfall, med lav risiko for utslipp. Rett håndtering og lagring av avfall skal ikke gi utslipp til miljøet.

Støy
Større landbaserte akvakulturanlegg har vanligvis produksjon som i større eller mindre grad foregår inne i bygninger. Det kan likevel også være noe utvendig støy fra produksjon, utstyr og driftsoperasjoner. Støynivå, avstand til naboer og ev. skjerming av lyd pga. bygningsmasse vil være avgjørende for eventuelle konflikter knyttet til støy.

4.2 Resipient og lokalitet

Utslippspunkt
Settefiskanlegget ligger på nordsiden av Tuabukta innerst i Steinlandsfjorden, rett utenfor utløpet av Tuaelva. Utslippsledninga går ca. 300 m mot vest-nordvest og ender på ca. 6 m dyp. Den indre delen av fjorden er grunn, og man må over 2 km ut for å finne dybder større enn 50 m. Det offentlige kartgrunnlaget viser bare dyp som punktmålinger, men dybdekart i rapporten fra miljøundersøkelsen i 2014 viser et ca. 40 m dypt område ca. 1 km ut fjorden. Dette indre dypområdet er adskilt fra dypene lenger ut av en terskel mellom Mikkelsnes og Langneset.

Vannforekomsten Steinlandsfjorden (0365030200-C)
Anleggets avløp går ut i kystvannforekomsten Steinlandsfjorden, klassifisert som vanntype *beskyttet kyst/fjord,* med ID nr. 0365030200-C i Vann-nett[5]. Vannforekomsten har en størrelse på 8,11 km^2 og omfatter hele fjorden ut til munningen mellom Hornet og Stavneset.

Vannforekomsten Steinlandsfjorden er i Vann-nett klassifisert til å ha god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand (status per 26.10.2026). Klassifiseringa til god økologisk tilstand er basert på en bunnfaunaprøve fra 2021, som ble tatt fra ytterkanten av overgangssonen rundt matfisk-anlegget Lønskog nesten helt ytterst i Steinlandsfjorden. Årsaken til at kjemisk tilstand ikke er klassifisert, er at det ikke er gjort relevante målinger.

Ifølge informasjon i Vann-nett er vannforekomsten Steinlandsfjorden påvirket (i liten grad) av utslipp fra akvakultur. Vannforekomsten får også tilførsel av næringsstoffer fra spredt avløp og dyrket mark rundt fjorden og langs Tuaelva, samt fra naturlig avrenning fra nedbørsfeltet rundt fjorden. Vi antar at den største kilden for næringssalter og organisk stoff til vannforekomsten er sjøanlegget på matfisklokalitet Lønskog. Anleggets estimerte nitrogenutslipp har siden 2020 variert fra 0 i år uten drift/utslipp (2024) til 59 tonn (2020). Lønskog ligger imidlertid i fjordens ytre del, der det er langt større vannmasser.

Vannforskriften § 4 om miljømål for overflatevann krever at tilstanden i overflatevann skal *beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand*. Statsforvalteren kan dermed ikke tillate ny aktivitet eller nye inngrep som er til hinder for å nå målene om minst god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Vår vurdering er at den omsøkte økningen i ramme for fôrforbruk ikke vil være til hinder for å nå miljømålene for vannforekomsten.

Miljøundersøkelser

Strømmåling
Det ble gjennomført strømmålinger 95 meter nordvest for utslippspunktet i periodene 20.02.–05.04.2018 (11 meter) og 03.05.–07.06.2018 (5 meter). Dybden på målestedet var 13 meter.

Gjennomsnittstrømmen var svært svak (1,7 cm/s på 5 meter og 1,4 cm/s på 11 meter). På 11 meter dyp var høyeste målte hastighet 8,4 cm/s og andelen strømstille under 1 cm/s 36,5 %. Lav strøm-hastighet og høy andel strømstille gir potensiale for opphopning av partikler rundt utslippspunktet.

Vanntransporten på de målte dypene gikk i all hovedsak mot sørøst, dvs. mot fjordbunnen og munningen av Tuaelva. Vi antar at det må være en utgående strøm i og nær overflata der lettere ferskvann fra Tuaelva flyter ut og drar med seg noe vann fra inngående bunnstrøm. Siden vannet i utslippet har lav saltholdighet, vil det stige opp mot overflata. Vannføringa i Tuaelva kan ha betydning for styrken i utgående strøm og i hvor stor grad utslippsvannet fraktes utover i fjorden.

Resipientundersøkelser etter B-metodikk
Det er gjennomført resipientundersøkelser etter B-metodikk i 2014, 2018, 2022 og 2026. Plassering av prøvestasjonene er vist i figur 1. I 2026 var to av stasjonene nærmest utslippspunktet tydelig påvirket, noe som er en sterkere påvirkning enn i tidligere undersøkelser. Den nærmeste stasjonen

[5] Vann-nett eies av miljøforvaltningen og Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE). Systemet er stasjonert hos og driftes av Miljødirektoratet.

hadde sterk lukt, ingen dyr og lave verdier for pH og E_h (redokspotensiale). Stasjonen 10 meter sørøst for utslippet hadde 30 børstemark, men lav E_h, litt lukt og mørk farge. De øvrige åtte stasjonene var i tilstand 1, beste tilstand. Det ble funnet organisk materiale fra land i prøvene fra flere av stasjonene. I rapporten er dette knyttet til at stasjonene ligger nær utløpet av Tuaelva.

Vår vurdering

Rapportene for undersøkelser gjort med B-metodikk gir lokaliteten tilstand meget god. Kriteriene for fastsetting av lokalitetens tilstand er imidlertid utformet med tanke på kravene til miljøforhold direkte under merder og ikke for å vurdere området rundt et punktutslipp. Det er derfor ikke dekning for å omtale lokalitetens miljøtilstand som «meget god», selv om det bare er et par av de aller mest utsatte stasjonene som har nedsatt tilstand etter kriteriene i B-metodikken.

Strømmålingen 95 meter lenger ut mot nordvest viste at strømmen der er svært svak. Det virker rimelig å anta at strømmen ved utslippspunktet ikke er sterkere. Tidevann og utløpet av Tuaelva vil likevel gi en viss vannutskifting i gruntvannsområdene innerst i fjorden.

Ut fra et miljøperspektiv er det lite gunstig med utslipp av organiske partikler og næringssalter til et innelukket område med begrenset vannutskifting. Det som likevel taler for å tillate økning i fôrforbruket er at Elvenesstrand også etter økningen vil være et lite anlegg og at det vil være svært problematisk å drive anlegget videre uten økt ramme. Vi pålegger vanligvis ikke rensing av utslipp fra settefiskanlegg av denne størrelsen. På grunn av utslippspunktets plassering stiller vi i denne tillatelsen vilkår om grundigere undersøkelser av bunnfaunaen rundt utslippet. Hvis det blir fastslått at graden og utstrekningen av påvirkning blir uakseptabel, vil vi måtte pålegge rensing av utslippet.

Vurdering av økologisk tilstand i bunnfaunaen krever en annen metodikk enn de hittil gjennomførte undersøkelsene. Vi har derfor stilt krav om punktutslippsundersøkelser med metodikk tilsvarende C-undersøkelser for overvåking av overgangssonen rundt akvakulturanlegg i sjø.

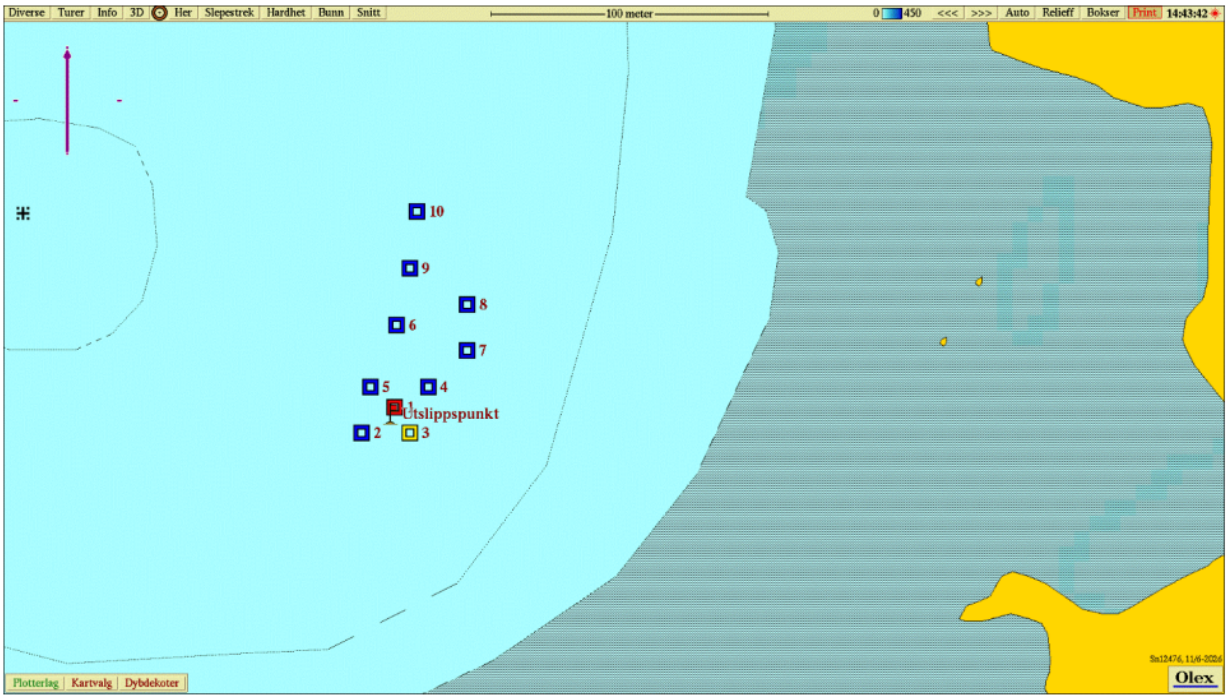

Figur 1. Plasseringen av prøvetakingsstasjoner i resipientundersøkelsene er markert med firkanter. Registrert tilstand i 2026 ifølge metodikk for B-undersøkelser etter NS9410:2016 er markert med farge (blå=1, gul=3, rød=4). Rødt flagg markerer utslippspunkt. Kopi av figur 3.1 i rapport 2026-0814, DNV (2026).

5 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

5.1 Forhåndsvarsel og uttalelser

Søknaden har vært annonsert på Statsforvalteren i Nordland sin nettside, Øksnes kommune sin nettside og i Bladet Vesterålen. Vi har også sendt høringsbrev til grunneiere i nærområdet rundt anlegget. Fristen for å gi uttalelse var satt til 05.10.2026. Det er kun kommunen som har uttalt seg til saken.

Øksnes kommune har ut fra søknad og resultater fra gjennomført miljøundersøkelse ingen merknader til søknaden om økt fôrforbruk.

6 Klagerett

Elvenesstrand Smolt AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Nordland på en av adressene oppgitt på dette brevets første side.

Statsforvalteren i Nordland sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Elvenesstrand Smolt AS ved lokalitet Elvenesstrand

Kopi til:

Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Øksnes kommune	Storgata 27	8430	MYRE

Statsforvalteren i Nordland

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Elvenesstrand Smolt AS ved lokalitet Elvenesstrand

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 4 til og med side 14.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Navn	Elvenesstrand Smolt AS
Gate/postboks	Postboks 353
Poststed	8349 MYRE
Kommune og fylke	Øksnes, Nordland
Org. nummer	939 612 424

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Saksnummer	Anleggsnummer
2026.0911.T	2025/9165	1868.0047.01
Tillatelse første gang gitt: 30.10.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av forurl. § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Innholdsfortegnelse

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Elvenesstrand Smolt AS ved lokalitet Elvenesstrand 1
1. Tillatelsens ramme 4
2. Generelle vilkår 4
2.1 Utslippsbegrensninger 4
2.2 Plikt til å redusere forurensning 4
2.3 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt 4
2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold 4
3. Utslipp til vann 5
3.1 Organiske utslipp 5
3.2 Utslipp av kjemikalier, herunder legemidler 5
3.3 Utslippspunkt 5
3.4 Diffuse utslipp 5
3.5 Utslippsreduserende tiltak 5
3.5.1 Vannforbruk 5
3.5.2. Fôrforbruk 6
4. Utslipp til luft 6
4.1 Lukt 6
5. Forurensning av grunn, grunnvann og sedimenter 6
6. Vurderinger ved bruk av kjemikalier, herunder legemidler 6
6.1 Vurdering av substitusjon og alternative metoder for kjemikalier og legemidler 6
7. Støy og lys 7
7.1 Støy 7
7.2 Lys 7
8. Energi 8
8.1 Energiledelse 8
8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi 8
8.3 Spesifikt energiforbruk 8
9. Avfall 8
9.1 Generelle krav 8
9.2 Håndtering av avfall 9

9.2.1 Generelle krav til håndtering....9
9.2.2 Håndtering av organisk produksjonsavfall....9
9.3 Mikroplast....9
10. Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten....10
10.1 Utslippskontroll....10
10.2 Rapportering til forurensningsmyndigheten....10
11. Miljøtilstand....10
12 Miljøovervåkning....10
12.1 Overvåkingsprogram for resipienten....10
12.2 Undersøkelser av resipient - bløtbunnsfauna....11
12.2.1 Ytterligere undersøkelser ved redusert tilstand....11
12.2.2 Tiltak ved uakseptabel bunnpåvirkning....11
12.3 Rapportering til Statsforvalteren og registrering i Vannmiljø....11
12.3.1 Rapportering miljøundersøkelser, planer og tiltak....11
12.3.2 Registrering i Vannmiljø....12
13. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning....12
13.1 Miljørisikoanalyse....12
13.2 Risikoreduserende tiltak....12
13.3 Beredskap mot akutt forurensning....12
14. Eierskifte....13
15. Nedleggelse....13
16. Tilsyn....13

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra settefiskproduksjon av laks, ørret og regnbueørret.

Tillatelsen gjelder produksjon av maksimalt 600 000 settefisk per år med fôrforbruk på inntil 120 tonn (tørrvekt) per år.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Elvenesstrand
Lokalitetsnummer	1868.0047
Kommune	Øksnes
Lokalisering av anlegg (midtpunkt)	68° 48.824 N 15° 09.289 Ø
Lokalisering av utslippspunkt	68° 48.876 N 15° 08.809 Ø

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om den driftsansvarlige overholder alle vilkår i tillatelsen, plikter den å redusere all forurensning, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.3 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr skal det nye utstyret være i samsvar med beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning og annen negativ innvirkning på miljøet.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal den driftsansvarlige gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Dersom virksomheten ønsker å endre utslippspunktet som er fastlagt i vilkår i tillatelsen, må det søkes om endring av tillatelsen.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

Den driftsansvarlige skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Den driftsansvarlige skal sørge for system og rutiner for vedlikehold, og dette skal kunne dokumenteres.

3. Utslipp til vann

3.1 Organiske utslipp

Utslippene fra anlegget er indirekte avgrenset gjennom en produksjonsramme (vilkår 1). Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig.

3.2 Utslipp av kjemikalier, herunder legemidler

Ved bruk av legemidler og miljøskadelige kjemikalier skal det vises særlig aktsomhet for å unngå at midlene slipper ut i det omkringliggende miljø og gjør skade på miljøet.

Det er ikke satt konkrete utslippsgrenser for utslipp av kjemikalier og legemiddel m.m. fra produksjonen. Avløpsvannet vil kunne inneholde lave konsentrasjoner av f.eks. kobber og prioriterte miljøgifter som kadmium, kvikksølv, PCB og PBDE fra fôrspill og fekalier. Slike utslipp er likevel kun tillatt dersom fôret kommer fra fôrleverandører som er registrert og/eller godkjent i henhold til Mattilsynets regelverk. Statsforvalteren vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette en mer presis og eventuelt også strengere regulering.

Utslipp av legemiddel er tillatt dersom legemiddelet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog, og benyttet som foreskrevet.

Utslipp i forbindelse med klinisk uttesting av nye legemidler uten markedsføringstillatelse er ikke omfattet av tillatelsen.

Utslipp fra akvakulturanlegg skal ikke føre til at prioriterte stoffer, andre EU-utvalgte stoffer eller vannregionspesifikke stoffer over tid akkumuleres i sedimentene i konsentrasjoner som overstiger gjeldende miljøkvalitetsstandarder for sediment fastsatt i eller i medhold av vannforskriften.

3.3 Utslippspunkt

Avløpsvannet skal føres ut i sjøen vest-nordvest for anlegget omtrent ved punktet 68° 48.876 N 15° 08.809 Ø. Utlegging av utslippsledning eller liknende tiltak som kan påvirke trygghet eller framkommelighet i kommunen sitt sjøområde krever tillatelse fra kommunen, jf. havne- og farvannsloven.

3.4 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra anlegget, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflate-vann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i olje-avskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.5 Utslippsreduserende tiltak

3.5.1 Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.5.2. Fôrforbruk
Fôrspill skal reduseres mest mulig. Virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer en utfôring i den daglige driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalføres, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak.

4. Utslipp til luft

4.1 Lukt

Akvakulturanlegget skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Bruk av tjenesteleverandører skal planlegges med sikte på å begrense luktulemper.

Fôrlagring, dødfiskhåndtering og annen virksomhet ved anlegget skal ikke påføre omgivelsene urimelige luktulemper.

5. Forurensning av grunn, grunnvann og sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Den driftsansvarlige skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensede sedimenter utenfor virksomhetens område, herunder faren for spredning. Den driftsansvarlige skal vurdere behovet for undersøkelser og tiltak.

Graving i forurenset grunn på virksomhetens område krever tillatelse etter forurensingsloven § 11.

6. Vurderinger ved bruk av kjemikalier, herunder legemidler

Vilkårene i dette punktet gjelder ved bruk av kjemiske stoffer og stoffblandinger i virksomheten, for eksempel desinfeksjonsmidler, legemidler, ensileringskjemikalier, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

6.1 Vurdering av substitusjon og alternative metoder for kjemikalier og legemidler

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal den driftsansvarlige dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også internkontrollforskriften.

Den driftsansvarlige plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier der vurdering og konklusjon dokumenteres. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternative kjemikalier eller metoder finnes. Skadelige effekter knyttet til bruk og endelig disponering av produktet, skal

vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe[1].

For å redusere behov for legemiddelbehandling plikter den driftsansvarlige å vurdere om den kan benytte forebyggende alternative metoder for å redusere smitterisiko, som ikke krever vurdering av veterinær eller fiskehelsebiolog. Denne plikten gjelder ikke i de tilfeller der veterinær eller fiskehelse-biolog har foreskrevet bruk av et legemiddel.

7. Støy og lys

Akvakulturanlegget skal utformes og drives slik at støy- og lysulemper for omgivelsene begrenses mest mulig. Bruken av tjenesteleverandører skal planlegges med sikte på å begrense støy- og lysulemper.

7.1 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag **(kl. 07-19)** **$L_{pAekv12h}$**	**Kveld** **(kl. 19-23)** **$L_{pAekv4h}$**	**Natt** **(kl. 23-07)** **$L_{pAekv8h}$**	**Natt** **(kl. 23-07)** **L_{AFmax}**
Hverdager: 55 dB Lørdager, søndager og helligdager: 50 dB	50 dB	45 dB	60 dB

L_{pAekvT}: gjennomsnittlig (energimidlet) nivå for varierende støy over en bestemt tidsperiode, T
L_{AFmax}: gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport ved anlegget og landbasen samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Aktiviteter som er ekstra støyende og som vil pågå over flere dager, skal forhåndsvarsles til berørte naboer.

Virksomheten plikter å redusere støy mest mulig. Dette gjelder for eksempel skjerming av aggregat, vifter og lignende.

7.2 Lys

Ved bruk av lys til vekstregulering skal lyskilden ikke være direkte synlig fra omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager.

Ved aktivitet ved anlegget på kveld og natt, må bruk av lys planlegges slik at det medfører minst mulig ulempe for naboer eller andre.

[1] Jf. produktkontrolloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

8. Energi

8.1 Energiledelse

Den driftsansvarlige skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i virksomhetens internkontroll[2] og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse (NS-EN ISO 50001).

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Den driftsansvarlige skal i størst mulig grad sørge for å utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Den driftsansvarlige skal gjennom tiltak på eget område legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig eller medfører uforholdsmessig store omkostninger.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og journalføres, jfr. pkt. 10.2.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Den driftsansvarlige plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Den driftsansvarlige plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.[3]

Den driftsansvarlige skal redusere risiko for marin forsøpling mest mulig.

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

---

[2] Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

[3] Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr. 931.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til omgivelsene. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder[4].

I tillegg gjelder følgende:

a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. internkontrollforskriften og punkt 13.3 Beredskap.
b. Den driftsansvarlige skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret
c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom den drifts-ansvarlige kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

9.2.2 Håndtering av organisk produksjonsavfall

Oppsamlet organisk produksjonsavfall som ikke inneholder antibiotika skal så langt det er mulig utnyttes som en ressurs, og skal håndteres i henhold til gjeldende regelverk[5] på dette området. Eventuelt antibiotikaholdig organisk produksjonsavfall skal lagres i eget lager med tilstrekkelig kapasitet.

Organisk produksjonsavfall som slam, død fisk, fôrrester, m.v. skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår fare for forurensning. Anlegget skal ha beredskap for å kunne håndtere større mengder produksjonsavfall som følge av uhell som f.eks. driftsstans på utstyr, sykdom eller annet. Død fisk skal samles opp og konserveres omgående. Ensilasjetanker skal ha tilstrekkelig kapasitet, og være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Ensilasjetanker skal dessuten ha et oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum.

9.3 Mikroplast

Virksomheten skal ha tiltaksplaner for å redusere utslipp av mikroplast. Dette gjelder alle plast-baserte tilsetninger som går til virksomhetens avløpssystem, samt all slitasje på plastbasert produksjonsutstyr.

---

[4] Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

[5] *Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften)* og *Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav*

10. Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

10.1 Utslippskontroll

For utslipp til vann, utslipp til luft og støy må målinger eller beregninger gjennomføres ved behov eller etter særskilt krav fra Statsforvalteren.

10.2 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Den driftsansvarlige skal hvert år innen 1. mars rapportere til forurensningsmyndigheten om foregående års drift. Rapporteringen skal omfatte eventuelle avvik fra tillatelsen, produksjonsmengder, fôrforbruk og eventuelt mengde av oppsamlet slam. Videre skal det rapporteres energiforbruk per tonn produsert biomasse.

11. Miljøtilstand

Utslipp fra anlegget skal ikke føre til at organisk avfall akkumuleres over tid eller at gravende dyr ikke kan eksistere ved avløpet eller i nærsonen til avløpet.

Strandsonen i nærheten av lokaliteten skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra anlegget.

Miljøtilstanden i resipienten skal ikke være dårligere enn tilstandsklasse II (god) for dypvann og bløtbunnsfauna slik *Veileder for klassifisering av miljøtilstand i kyst- og ferskvann*[6] beskriver.

Virksomheten skal ikke svekke den økologiske funksjonen til viktige marine naturtyper i influensområdet.

Virksomheten skal ikke føre til forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, jf. vannforskriften.

12 Miljøovervåkning

12.1 Overvåkingsprogram for resipienten

Virksomheten skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal minimum omfatte undersøkelsene som er spesifisert nedenfor (pkt. 12.2).

Virksomheten skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det i tillegg er behov for andre miljøundersøkelser. Utslipp fra legemiddelbehandlinger ved anlegget og innhold av fremmedstoff i fôret skal inngå i denne vurderingen. Virksomheten må selv iverksette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle miljøpåvirkningen.

Overvåkningen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i samsvar med overvåkningsprogrammet.

[6] https://www.vannportalen.no/veiledere/klassifiseringsveileder/

Virksomheten plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Statsforvalteren finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan også bli pålagt å delta i et felles overvåkingsprogram i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

12.2 Undersøkelser av resipient - bløtbunnsfauna

Virksomheten skal sørge for at det blir gjennomført trendbasert overvåkning av bløtbunnsfauna og miljøtilstand i sedimentene på sjøbunnen, både ved utslippspunktet og punkter der det kan forventes påvirkning.

Undersøkelsen skal bestå av minst tre stasjoner og gjennomføres med metodikk tilsvarende C-undersøkelser etter NS9410:2016, men tilpasset at undersøkelsen gjelder et punktutslipp. Alle målte parametere skal vurderes opp mot gjeldende nasjonale klassegrenser for miljøkvalitet i kystvann. Resipientundersøkelsene skal gjennomføres av uavhengige, akkrediterte organ som er akkreditert for følgende metoder: P3003 prøvetaking bunnsediment, P12 kjemiske analyser, P21 taksonomi og P32 faglige vurderinger og fortolkinger.

Bløtbunnsfaunaundersøkelsen skal første gang gjennomføres etter ca. 2 år med produksjon etter denne tillatelse og deretter minst hvert 4. år. Undersøkelsen skal tas på et tidspunkt som er egnet til å fange opp den største akkumulerte belastningen fra anlegget, f.eks. mot slutten av en produksjonstopp.

Resultatene av undersøkelsene skal sendes inn på den måten Statsforvalteren bestemmer så snart de foreligger.

12.2.1 Ytterligere undersøkelser ved redusert tilstand

Dersom en bløtbunnsfaunaundersøkelse viser redusert miljøtilstand ved at den økologiske tilstanden ved den ytterste stasjonen er dårligere enn god eller at den økologiske tilstanden i en av de øvrige prøvestasjonene (med unntak av stasjonen ved avløpspunktet) er dårligere enn moderat, skal bedriften gjennomføre tilleggsundersøkelser i henhold til en plan. Denne planen skal sendes inn til Statsforvalteren for vurdering senest to måneder etter at rapport fra bløtbunnsfaunaundersøkelsen foreligger jf. pkt. 12.3.

12.2.2 Tiltak ved uakseptabel bunnpåvirkning

Dersom de ytterligere undersøkelsene iht. pkt. 12.2.1 viser at utslipp fra virksomheten bidrar til den reduserte miljøtilstanden, skal det utarbeides en tiltaksplan og gjennomføres tiltak i henhold til planen for å bedre miljøtilstanden.

Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalteren innen to måneder. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

12.3 Rapportering til Statsforvalteren og registrering i Vannmiljø

12.3.1 Rapportering miljøundersøkelser, planer og tiltak

Resultater av miljøundersøkelser og utredninger som gjennomføres iht. punkt 12 skal sendes til Statsforvalteren.

Under gis en enkel oversikt over hva som skal sendes inn. Nærmere informasjon om hva som skal sendes inn og hvilken frist som gjelder er spesifisert i underkapitlene til punkt 12.

1. Rapport fra bløtbunnsfaunaundersøkelse jf. pkt. 12.2.
    a. Ev. ytterligere undersøkelser og tiltaksplan jf. pkt. 12.2.1 og 12.2.2.

12.3.2 Registrering i Vannmiljø
Resultater av miljøundersøkelser iht. punkt 12.2 skal fortløpende registreres i databasen Vannmiljø[7], men senest innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no.

13. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha oversikt over alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Den driftsansvarlige skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Denne risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom og klimaendringer.

Den driftsansvarlige skal sørge for kartlegging av potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft.

Risikoanalysen skal inneholde en dokumentert beskrivelse av resipienten, inkludert sårbare naturtyper og arter som kan påvirkes av forurensning fra virksomheten.

13.2 Risikoreduserende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen, jf. punkt 13.1, skal den driftsansvarlige, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette risikoreduserende tiltak for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Med risikoreduserende tiltak menes både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak.

13.3 Beredskap mot akutt forurensning

Dersom iverksatte risikoreduserende tiltak etter punkt 13.2 ikke har redusert risikoen for akutt forurensning[8] til et akseptabelt nivå, skal virksomheten etablere beredskap, med tilhørende beredskapsplan, med utgangspunkt i virksomhetens miljørisikoanalyse.

Beredskapsplanen skal beskrive beredskapens organisering og utstyr, og angi responstid og innsatsplaner.

Beredskapen skal være tilpasset den restrisikoen som gjenstår etter at risikoreduserende tiltak er gjennomført[9].

---

[7] Vannmyndighetenes fagsystem for registrering og analyse av tilstanden i vann: http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/
[8] Jf. § 38 i forurensningsloven
[9] Jf. § 40 i forurensningsloven

Den driftsansvarlige skal etablere en beredskapsorganisasjon med nødvendig personell og utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for restrisikoen. Beredskapen skal øves minst en gang per år.

14. Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal den driftsansvarlige sørge for at råvarer, inkludert fiskefôr, kjemikalier og legemidler, produksjonsutstyr og avfall, inkludert ensilasje og død fisk, tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift[10]. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at lokaliteten settes i miljømessig tilfredsstillende stand.

Den driftsansvarlige skal også for nedleggelsesåret rapportere miljødata og eventuelle avvik til Statsforvalteren, jf. punkt 10.2.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Den driftsansvarlige plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

[10] Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall